

VI Jornada sobre l'ensenyament de català com a llengua addicional

17 d'octubre de 2026, Escola Oficial d'Idiomes Barcelona-Drassanes, Av. de les Drassanes, 14, Barcelona

<https://www.uab.cat/ca/ice/jornada-catala-llengua-addicional>

Horari	Activitat			
9 - 9.30	Recepció			
9.30 - 10	Inauguració			
10 - 11.15	Ponència inaugural: <i>Converses que transformen: resultats del programa Vincles i el poder de l'aprenentatge de català com a L2 en entorns informals</i> . Maite Puigdevall, Universitat Oberta de Catalunya			
11.15 - 11.45	Pausa			
11.45 - 12.45	Tallers 1 (paral·lels, cal triar-ne un): <i>Escriure, créixer, avançar: la retroacció escrita com a motor de la motivació</i> . Cristina Alcaraz Andreu, Universitat de Barcelona <i>La gramàtica a l'aula: què (i què no), com, per què, per a què</i> . Gemma Pimenta Soto, CPNL, Universitat Oberta de Catalunya			
12.45 - 14.15	Comunicacions paral·leles			
	Horari	Universitat i Adults (CFA)	Secundària i primària	Adults (CPNL)
	12.45–13.15	1. L'art de parlar: aprenem llengües a través de l'art i les VTS Josep Maria (Joe) Planas Muela — CFA Pere Calders	6. Avaluació d'una intervenció narrativa oral en català per a l'alumnat d'aula d'acollida a primària Joel Espejo-Álvarez, Jana Folch — Universitat Pompeu Fabra	11. Projecte de Recerca 2025-2026. La diversitat a l'aula com a oportunitat d'aprenentatge i cohesió lingüística Pau Villegas i Pascual, Aina Pinyol Illa — CPNL Barcelona
	13.15–13.45	2. Factors de desmotivació en l'aprenentatge del català a nivell universitari a la República Txeca Cristina Rodríguez García — Universitat Masaryk de Brno	7. Passaport lingüístic, un recurs per passar a l'acció Anna Maria Moreno Bedmar — Institut Mercè Rodoreda (L'Hospitalet de Llobregat)	12. La reflexió docent com a motor de canvi per transformar l'aprenentatge del català: de l'equip docent a l'aula i de l'aula al carrer. Eulàlia Cañis Olivé — CPNL

	13.45–14.15	3. L'avaluació de l'expressió oral en l'era de l'IAg: reptes i oportunitats Éric Viladrich Castellanas — Université de Montréal	8. L'activitat metalingüística a l'aula. Una situació d'aprenentatge per ensenyar el concepte d'(in)transitivitat a l'alumnat de secundària. Raquel Jorba Cuscó — Institut El Castell	13. La rúbrica d'autoavaluació Magda Aragonès i Ros, Gemma González Poy — CPNL, CNL de les Terres de l'Ebre
14.15 - 15.30	Dinar			
15.30 - 16.30	Tallers 2 (paral·lels, cal triar-ne un): <i>Què vol dir alfabetitzar persones adultes?</i> Irene Vives Armengol, Institut Alexandre Satorras (Mataró), Departament d'Educació i Formació Professional <i>La diversitat lingüística a secundària.</i> Albert Badosa, Universitat de Belgrad			
16.30 - 17.30	Comunicacions paral·leles			
	Horari	Universitat i Adults (CFA)	Secundària i primària	Adults (CPNL)
	16.30–17.00	4. Entre el B1 i les biografies lingüístiques: el repte d'ensenyar Català 3 en escoles d'adults Annabel Gràcia Damas — CFA Mollerussa / Universitat Rovira i Virgili	9. LA IA en acció al projecte La família més saludable i sostenible de Barcelona, un projecte d'aprenentatge orientat a l'acció per a adolescents aprenents de català Noemí Arnau Bertomeu — Institut Montserrat	14. Quan els aprenents construeixen els criteris d'avaluació: una experiència de coelaboració de rúbriques per a l'expressió oral Esther Saborido Vilardell, Pau Serraviñals Gómez — CPNL
	17.00–17.30	5. Estratègies d'adherència en l'ensenyament del català com a llengua addicional: el disseny d'un MOOC de nivell A1.2 Laia Roca San José, Clara Hidalgo, Elisenda Campmany — Universitat Pompeu Fabra	10. Intervenció interdisciplinària conjunta amb l'alumnat de l'aula d'acollida i l'aula ordinària en un institut públic de Lleida Joan Escolà Escrivà — Universitat de París 8 i Universitat de Barcelona	15. Presentació el nou material didàctic de nivell A1 del CPNL: Ara. Català per començar Emma Guasch, Gemma Castañé — CPNL
17.30 - 17.45	Pausa			
17.45 - 18.45	Taula rodona: <i>L'ensenyament del català per a persones adultes: perfils laboral, formatiu i professional.</i> Presentació del volum monogràfic sobre l'ensenyament del català per a persones adultes (<i>Resercla, 2025; coordinat per Marilisa Birello i Llorenç Comajoan-Colomé</i>)			
18.45 - 19.00	Cloenda			

Resums de ponència, tallers i taula rodona

Ponència inaugural

Converses que transformen: resultats del programa Vincles i el poder de l'aprenentatge de català com a L2 en entorns informals. Maite Puigdevall, Universitat Oberta de Catalunya

Aquesta ponència es proposa explicar com des de la recerca-acció-acció participativa i la “sociolingüística de l'acompanyament” entre la UOC i Òmnium Cultural es va crear el programa Vincles, com es va co-crear i amb quins resultats. Vincles va començar a funcionar el 2022, després d'una prova pilot l'any 2021 i consisteix en la creació de grups de persones interessades a aprendre o practicar el català que es troben un cop per setmana amb una o dues persones voluntàries (acompanyants). L'objectiu del projecte és doble: per una banda, vol donar resposta a la necessitat creixent d'aprendre o millorar el català, multiplicar els espais informals de conversa i aprenentatge perquè no hi hagi cap persona que vulgui aprendre i practicar el català que no tingui un espai on fer-ho. Per altra banda, busca conscienciar als parlants habituals de català i que actuen com a acompanyants que cal entendre no només com s'aprèn una nova llengua, si no també com s'aprèn a compatir-la amb els nous parlants. Per tant, Vincles és també un espai de formació en didàctica de la llengua i sociolingüística (de manera accelerada!) per als voluntaris que després practiquen i despleguen aquests aprenentatge el els seus propis grups. Vincles inclou no només ensenyament de català, sinó que busca crear comunitat i ajudar a crear espais que facilitin la inclusió, i això en els barris i en els espais propers als aprenents. El projecte vol trencar les barreres que emergeixen per les diferències socials i culturals, concep la llengua com una oportunitat per a generar imaginari compartit, vincle relacional, comprensió i sentit de país des del reconeixement de la diversitat. Així doncs, aprofita la llengua com a connector, entenent que aquest és el seu valor social. Prioritza l'aprenentatge i l'ús col·loquial de la llengua, centrant-se en la creació de vincles entre catalanoparlants i persones que volen aprendre-la, però que sovint no tenen amb qui fer-ho. Surt del format més acadèmic de les “classes de llengua” i, enllà de les aules, i busca enfortir l'ús social i col·loquial del català en base a espais informals, enriquidors i d'aprenentatge mutu on es generen vincles de confiança. Vincles constitueix una estructura de converses a través de les qual centenars de persones participen del desig d'entendre i treballar pels reptes del país i per a poder transformar una realitat molt complexa.

Tallers 1

Escriure, créixer, avançar: la retroacció escrita com a motor de la motivació. Cristina Alcaraz Andreu, Universitat de Barcelona

Com podem convertir la correcció escrita en una eina que motivi i empoderi l'alumnat nouvingut? En aquest taller explorarem noves maneres d'entendre la retroacció correctiva escrita com una eina de connexió, progrés i confiança per a l'alumnat nouvingut. Mitjançant dinàmiques participatives, casos reals i estratègies innovadores, descobrirem com transformar els errors en reptes estimulants i les observacions docents en oportunitats de creixement. Posarem el focus en una retroacció que acompanya, orienta i inspira, afavorint la implicació activa dels aprenents en el seu procés d'escriptura. Un espai per experimentar, compartir i

repensar la pràctica docent amb una mirada inclusiva i transformadora. Perquè una bona retroacció no només corregeix: encén les ganes d'aprendre.

La gramàtica a l'aula: què (i què no), com, per què, per a què. Gemma Pimenta Soto, Consorci per a la Normalització Lingüística, Universitat Oberta de Catalunya

Per aprendre a parlar català, cal saber què vol dir *perfet* i *perifràstic*, *plusquamperfet de subjuntiu* o *duplicació pronominal del complement indirecte*? En aquest taller avaluarem la pertinença de tractar teòricament la gramàtica a l'aula, determinarem en quins casos cal fer-ho i en quins casos cal evitar-ho, i plantejarem una sèrie de propostes didàctiques per a l'optimització dels processos d'adquisició de l'ús de la llengua a partir de la reflexió gramatical explícita.

Tallers 2

Què vol dir alfabetitzar persones adultes? Irene Vives Armengol, Institut Alexandre Satorras (Mataró), Departament d'Educació i Formació Professional, Generalitat de Catalunya

Al Centres de Formació d'Adults (CFA) l'oferta formativa és àmplia, així com la diversitat d'alumnes que hi assisteixen. Val a dir que un gruix important d'alumnes són usuaris dels cursos d'alfabetització, en què la llengua com a tal hi juga un paper clau. Qui impartim aquests nivells no podem obviar que aprendre llengua és també aprendre'n la cultura associada.

En aquest taller d'alfabetització de persones adultes ens posarem en la pell d'un usuari i mirarem d'entendre quines dificultats ens trobem els professors a l'hora d'alfabetitzar: per on comencem?, quina metodologia hem de seguir? En aquests cursos inicials hi ha molta diversitat i, per tant, els ritmes d'aprenentatge dels alumnes no són els mateixos per a tots.

La diversitat lingüística a secundària. Albert Badosa, Universitat de Belgrad

Aquest taller té l'objectiu oferir eines i materials per a treballar la diversitat lingüística a secundària des de diversos àmbits, no només el lingüístic. A partir dels materials d'*Una mà de llengües*, explorarem possibilitats de treballar la diversitat lingüística a l'aula de manera pràctica mentre aprenem a entendre millor com funcionen altres llengües, altres maneres de comptar o aspectes de diversitat cultural com l'assignació dels noms propis o la toponímia.

Taula rodona

L'ensenyament del català per a persones adultes: perfils laboral, formatiu i professional. Presentació del volum monogràfic sobre l'ensenyament del català per a persones adultes (Reseracle, 2025; coordinat per Marilisa Birello i Llorenç Comajuan-Colomé)

En aquesta taula rodona es farà una presentació del volum monogràfic de la revista *Reseracle* dedicat a l'ensenyament del català per a persones adultes. Els autors dels articles faran un resum dels resultats sobre els perfils laboral, formatiu i professional dels diferents col·lectius

de docents i es farà un debat entre els participants a la taula i el públic. Podeu accedir als volum sencer [aquí](#).

Resums de les comunicacions

Universitat i Adults (CFA)

1. L'art de parlar: aprenem llengües a través de l'art i les VTS

Josep Maria (Joe) Planas Muela — CFA Pere Calders

El projecte “L’art de parlar” del CFA Pere Calders és una experiència educativa innovadora que utilitza l’art com a eina per fomentar la comunicació oral, el pensament crític i la participació activa de l’alumnat adult. El programa forma part d’una iniciativa impulsada pel Museu Nacional d’Art de Catalunya (MNAC) i el Departament d’Educació de la Generalitat de Catalunya, amb l’objectiu de promoure metodologies inclusives i competencials en l’aprenentatge de llengües.

La base metodològica del projecte són les Visual Thinking Strategies (VTS), una estratègia educativa creada per Abigail Housen i Philip Yenawine que afavoreix el diàleg a partir de l’observació d’obres d’art. Mitjançant preguntes obertes com “Què està passant en aquesta imatge?” o “Què veus que et fa pensar això?”, els estudiants desenvolupen habilitats d’expressió oral, escolta activa, argumentació i interpretació. Aquest enfocament és especialment útil en contextos d’educació d’adults i d’aprenentatge de segones llengües, ja que crea espais segurs de conversa i afavoreix la confiança comunicativa.

Al CFA Pere Calders, “L’art de parlar” s’aplica principalment en les classes de català, castellà i anglès. Les activitats combinen els debats i posterior treball lingüístic a l’aula amb visites a museus i espais culturals, especialment al MNAC i al CaixaFòrum Barcelona.

Les obres d’art del currículum visual estan agrupades per itineraris temàtics alineats amb els ODS 2030 i són el punt de partida per parlar sobre emocions, memòria, identitat, desigualtat, sostenibilitat o convivència. Això permet connectar l’aprenentatge lingüístic amb experiències personals i reflexions socials significatives.

La consolidació del projecte al centre fomenta el treball cooperatiu entre els i les docents i promou una educació més humanista, participativa i inclusiva.

Bibliografia

CESIRE – Experiències de contagi: “L’art de parlar” (https://sites.google.com/xtec.cat/cesire-linguistic-contagi/inici/experi%C3%A8ncies-de-contagi/lart-de-parlar-el-poder-narratiu-de-les-imatges?utm_source=chatgpt.com)

Housen, A. (2002). Aesthetic Thought, Critical Thinking and Transfer. Arts and Learning Research Journal.

Yenawine, P. (2013). Visual Thinking Strategies: Using Art to Deepen Learning Across School Disciplines. Harvard Education Press.

Departament d’Educació de la Generalitat de Catalunya (2021). L’art de parlar: experiències educatives amb VTS.

Webgrafia

Museu Nacional d’Art de Catalunya – Programa “L’art de parlar” (https://www.museunacional.cat/ca/programa-lart-de-parlar?utm_source=chatgpt.com)

2. Factors de desmotivació en l'aprenentatge del català a nivell universitari a la República Txeca

Cristina Rodríguez García — Universitat Masaryk de Brno

Aquesta comunicació s'ocupa de la desmotivació en l'aprenentatge del català com a llengua estrangera a la República Txeca dins del context de l'ensenyament universitari. L'objectiu és presentar els resultats d'una recerca duta a terme amb l'estudiantat de català a la Universitat Masaryk de Brno i a la Universitat Carolina de Praga a través del Centre Carlemany de Llengua Catalana. A la primera part, presentarem els conceptes de motivació, desmotivació, amotivació i remotivació, entesos com a variables individuals que poden afavorir o perjudicar l'aprenentatge d'una llengua estrangera o addicional. A la segona part, explicarem la metodologia de la recerca, amb l'elaboració d'un qüestionari mixt que han respost 43 aprenents sobre aspectes relacionats amb els manuals de català, la metodologia de les classes, el professorat, el rendiment mateix de l'estudiantat i les sortides professionals. A la tercera part, oferirem els resultats quantitatius de l'estudi com, per exemple, el percentatge d'aprenents de català enquestats que s'han trobat desmotivats en algun moment: un 70 %. Pel que fa als resultats qualitatius, compartirem els factors de desmotivació més referits pels participants, entre els quals apareix la manca d'espais per a practicar la conversa i allò que s'ha après, la incertesa de les sortides professionals connectades amb el català, així com la percepció de l'estudiantat d'una manca de prestigi del català. L'última part de la comunicació convidarà els participants de la jornada a la reflexió sobre aquest tema i a l'intercanvi d'experiències sobre la desmotivació en l'aprenentatge del català en altres contextos educatius.

Bibliografia

- Bunyamethi, Jackree (2018). Los factores desmotivadores en los alumnos tailandeses para el aprendizaje del español como lengua extranjera. *Monográficos SinoELE*, 17, 188-202. https://www.sinoele.org/images/Revista/17/monograficos/AAH_2016/AAH_2016_jackree_bunyamethi.pdf
- Chambers, Gary (1993). Taking the 'de' out of demotivation. *The Language Learning Journal*, 7 (1), 13-16. <https://doi.org/10.1080/09571739385200051>
- Dörnyei, Zoltán (2001). *Teaching and Researching Motivation*. Nova York, Pearson Education.
- Kikuchi, Keita & Sakai, Hideki (2009). Japanese Learners' Demotivation to Study English: A Survey Study. *JALT Journal*, 31 (2), 183-204. <https://doi.org/10.37546/JALTJJ31.2>
- Manuel-Oronich, Ruben; Repiso-Puigdelliura, Gemma & Tudela-Isanta, Anna (2021). Motivations to learn Catalan outside the Catalan-speaking community: factors and affecting variables. *International Journal of Multilingualism*, 20(3), 950-965. <https://doi.org/10.1080/14790718.2021.1963259>
- Méndez Santos, María del Carmen (2019). Estudios sobre la desmotivación del alumnado en el aprendizaje formal de lenguas extranjeras: estado de la cuestión. *Études Romanes de Brno*, 40 (1), 99-122. <https://doi.org/10.5817/ERB2019-1-7>
- Méndez Santos, María del Carmen (2024). La desmotivación en el aula de lenguas adicionales: investigación, teoría y práctica. *Cuadernos de DIDÁCTICA del español/LE*. Arco Libros.
- Ning, Ruochen (2024). Chinese graduate students in Catalonia: motivation to learn Catalan in a bilingual society. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 45(2), 475-488. <https://doi.org/10.1080/01434632.2021.1902335>
- Tudela-Isanta, Anna; Vidal Arráez, Josep; Repiso-Puigdelliura, Gemma & Manuel-Oronich, Ruben (2020). Característiques de l'alumnat de català L2 fora del domini lingüístic.

Treballs de Sociolingüística Catalana. Trajectòries sociolingüístiques: nous i vells parlants, 30, 39-55. <https://doi.org/10.2436/20.2504.01.159>

3. L'avaluació de l'expressió oral en l'era de l'IAg: reptes i oportunitats

Èric Viladrich Castellanas — Université de Montréal

La irrupció i l'expansió de la intel·ligència artificial generativa transformen profundament i ràpida les pràctiques d'ensenyament, aprenentatge i avaluació de llengües. En el cas de l'expressió escrita, aquesta transformació planteja reptes específics, especialment en contextos de formació en línia asíncrona, on augmenten les possibilitats de plagi, suplantació, ús fraudulent d'eines digitals o producció assistida no declarada. Aquesta comunicació parteix de l'experiència dels Estudis Catalans de la Université de Montréal, que celebren vint anys de trajectòria, i analitza l'evolució dels models d'avaluació de l'expressió escrita en cursos de català de nivells A1, A2, B1, B2 i C1.

En l'ensenyament presencial, la integritat acadèmica es pot reforçar mitjançant estratègies de control més clàssiques, com ara la redacció en paper, que limita l'accés immediat a eines digitals externes, o bé amb entorns digitals restringits com Safe Exam Browser, a Moodle, que permeten bloquejar determinades funcionalitats del dispositiu durant una prova. Tanmateix, aquestes solucions, tot i ser útils en situacions concretes, no resolen els veritables reptes plantejats per l'IAg.

Davant d'aquest nou escenari, plantegem més aviat un desplaçament del centre d'interès: ja no ens interessa tant el text final que ens entreguen, com tot el procés d'elaboració. Què fa l'alumnat: com redacta, quines estratègies mobilitza, com revisa la seva producció i quin grau de consciència lingüística desenvolupa? En aquest sentit, eines com Framapad permeten documentar el procés de redacció (historial dinàmic) i el corrector de Softcatalà facilita l'autocorrecció, i tot per potenciar la reflexió metalingüística.

La comunicació presentarà també l'experimentació incipient amb GPTs de correcció automatitzada per a la producció escrita, especialment entre l'alumnat dels cursos de preacollida.

4. Entre el B1 i les biografies lingüístiques: el repte d'ensenyar Català 3 en escoles d'adults

Annabel Gràcia Damas — CFA Mollerussa / Universitat Rovira i Virgili

Els cursos de Català 3, això és el nivell B1 del Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECR), parteixen, teòricament, d'uns objectius i d'un perfil d'aprenent homogeni. Tanmateix, la pràctica docent en escoles d'adults mostra una realitat ben diferent. Aquesta comunicació presenta una experiència desenvolupada durant dos cursos acadèmics en un centre de formació d'adults en què conviuen a l'aula dos perfils d'estudiants clarament diferenciats: d'una banda, persones nouvingudes que aprenen el català com a segona o tercera llengua després d'haver superat el nivell A2; de l'altra, individus catalanoparlants que, a conseqüència de la repressió lingüística durant la dictadura, no van poder escolaritzar-se en català i accedeixen ara, per primera vegada, a un aprenentatge formal de la seua llengua.

Aquesta heterogeneïtat condiona profundament la planificació didàctica, les metodologies, la gestió de l'aula i la mateixa concepció dels objectius d'aprenentatge. Més enllà de l'assoliment de les competències descrites pel MECR, el docent ha de construir un espai on

tots els aprenents percebin que progressen, malgrat partir de necessitats, experiències i competències molt diferents.

La comunicació combinarà la reflexió metodològica amb exemples d'activitats que han afavorit aquest equilibri i incorporarà, igualment, el testimoni d'alguns estudiants, les seues biografies lingüístiques i la manera com aquestes influeixen en el procés d'aprenentatge. Es pretén obrir un debat sobre la necessitat d'adaptar la docència dels nivells oficials a les realitats socials i històriques de l'alumnat adult, especialment en contextos on les trajectòries lingüístiques són extraordinàriament diverses.

5. Estratègies d'adherència en l'ensenyament del català com a llengua addicional: el disseny d'un MOOC de nivell A1.2

Laia Roca San José, Clara Hidalgo, Elisenda Campmany — Universitat Pompeu Fabra

Davant el repte d'atraure i retenir alumnat en els estadis inicials d'aprenentatge d'una llengua en cursos / entorns virtuals, els enfocaments metodològics actuals demanen formats més flexibles, visuals i connectats amb el consum digital contemporani. Aquesta comunicació presenta els resultats d'un projecte Interlingua que ha culminat amb la creació d'un curs en línia obert i massiu (MOOC) de nivell A1.2, dissenyat com un recurs didàctic innovador per a l'aprenentatge del català com a llengua addicional.

L'element vertebrador de la proposta és una sèrie de ficció original de 9 capítols, distribuïda al llarg de 3 setmanes de contingut. En els diàlegs d'aquesta producció audiovisual es contextualitzen de manera natural i significativa les estructures lingüístiques objecte d'estudi.

El disseny de la seqüència didàctica de cada unitat trenca amb la rigidesa dels entorns virtuals clàssics a través de quatre fases dinàmiques:

- **Visionat de la sèrie de ficció:** es prioritza la contextualització de la llengua per fer-la real i propera. En lloc de presentar estructures aïllades, els diàlegs de la ficció mostren com interactuen els parlants en situacions autèntiques, vinculant de manera significativa les estructures gramaticals i lèxiques objecte d'estudi amb les intencions comunicatives reals.
- **Microaprenentatge (reel):** es repassa el focus d'aprenentatge de cada capítol mitjançant una càpsula de vídeo breu i distesa, que adapta el codi visual de les xarxes socials a la pedagogia formal.
- **Sistematització (dossier gramatical):** es facilita un dossier que conté explicacions acadèmiques precises del focus lingüístic i exercicis que fomenten l'autoavaluació de l'alumne.
- **Immersió cultural (pòdcast):** cada unitat tanca els recursos amb una píndola d'àudio que descobreix curiositats culturals vinculades a la sèrie de ficció, fomentant la competència intercultural.

En la comunicació s'analitzaran l'articulació d'aquests formats multimèdia i els avantatges pedagògics d'estructurar un contingut acadèmic a través de narratives transmèdia. Els resultats apunten que combinar storytelling audiovisual i elements d'autoaprenentatge augmenta de manera significativa la motivació i l'adherència en cursos virtuals, en la línia d'alguns estudis sobre persistència i retenció en entorns virtuals (Huang, H., Hew, K. F., & Qi, D. (2023); Zhang et al., 2024).

6. Avaluació d'una intervenció narrativa oral en català per a l'alumnat d'aula d'acollida a primària

Joel Espejo-Álvarez, Jana Folch — Universitat Pompeu Fabra

La població migrant jove a Catalunya acostuma a assolir una millor competència en castellà que en català (Institut d'Estadística de Catalunya, 2025), malgrat ser la llengua vehicular d'escolarització. Aquestes dades demostren la necessitat d'intervencions basades en l'evidència per millorar l'aprenentatge del català. Tanmateix, demostrar que una intervenció és eficaç no és suficient perquè pugui ser adoptada i mantinguda en els centres educatius (Bauer & Kirchner, 2020). Per garantir-ne la transferència a la pràctica educativa, és imprescindible comprendre altres factors com ara el procés d'implementació o com és percebuda pels docents i per l'alumnat (p. ex. Proctor et al., 2011).

L'objectiu d'aquest estudi és avaluar una nova intervenció narrativa oral per millorar l'oralitat de l'alumnat nouvingut, la qual es va cocrear amb quinze docents en actiu i quatre tècnics del Departament d'Educació i Formació Professional. La intervenció s'ha implementat a 27 centres educatius d'educació primària amb aula d'acollida als cursos 2024-25 i 2025-26. Fins ara, s'han analitzat les dades del curs 2024-25, en què van participar 18 docents, 176 alumnes i 63 famílies. Les dades es van recollir a partir de qüestionaris amb escales likert de l'u al cinc. Els resultats mostren un alt grau de satisfacció entre docents, alumnes i famílies ($M > 4$ als tres grups). Els docents també van trobar que s'adequava al seu context ($M = 4,44$; $SD = 0,71$) i que era implementable ($M = 4,45$, $SD = 0,67$). Els estudiants van percebre millores en habilitats productives i receptives ($M = 4,16$; $SD = 0,87$) en català, percepcions compartides tant pel professorat ($M = 3,8$; $SD = 0,76$) com les famílies ($M = 4,06$; $SD = 1,05$).

Els resultats complets es presentaran a les jornades. Tanmateix, aquests resultats inicials mostren que la intervenció es pot integrar en la pràctica diària i que té un efecte positiu en l'aprenentatge del català.

Bibliografia

- Bauer, M. S., & Kirchner, J. A. (2020). Implementation science: What is it and why should I care? *Psychiatry Research*, 283. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2019.04.025>
- Institut d'Estadística de Catalunya (29 de maig de 2025). Enquesta d'usos lingüístics de la població. Generalitat de Catalunya. <https://www.idescat.cat/pub/?id=eulp>
- Proctor, E., Silmere, H., Raghavan, R., Hovmand, P., Aarons, G., Bunger, A., Griffey, R., & Hensley, M. (2011). Outcomes for implementation research: Conceptual distinctions, measurement challenges, and research agenda. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*, 38(2), 65–76. <https://doi.org/10.1007/s10488-010-0319-7>
- Walters, W., Barber, W., & Jutras, M. (2025). The Consolidated Framework for Implementation Research: Application to Education. *Education Sciences*, 15(5), 613. <https://doi.org/10.3390/educsci15050613>

7. Passaport lingüístic, un recurs per passar a l'acció

Anna Maria Moreno Bedmar — Institut Mercè Rodoreda (L'Hospitalet de Llobregat)

Al llarg dels més de vint anys de professió ensenyant català a l'aula ordinària i a l'aula d'acollida, considerem que a les motxilles dels alumnes trobem un capital cultural valuós: la llengua materna.

El context actual respecte a l'ús del català entre els joves -amb diversos factors com els contextos d'ús, els referents, l'escola i la família o la presència digital- ens fa pensar que tan

sols des del respecte, la no imposició i l'assertivitat podem desactivar els pensaments i les creences que impedeixen parlar o mantenir-se en català. Sentir-se bé emocionalment durant una conversa, una tasca o un joc; reforçar el discurs positiu pel foment de l'aprenentatge i l'ús del català, i posar en valor la riquesa de la diversitat lingüística del nostre alumnat són cabdals.

En aquest sentit, el passaport lingüístic permet treballar el multilingüisme i les llengües L1 i L2 per tal de fomentar la llengua com a capital cultural rellevant.

Els objectius són els següents: destacar la història lingüística familiar tot posant-la en valor; reflexionar al voltant de les llengües L1 i L2; fomentar l'ús de la llengua catalana i la presència del multilingüisme entre els alumnes perquè compreguin que les llengües són un capital cultura cabdal, i ésser conscients de la responsabilitat individual a l'hora de parlar la llengua catalana.

Es tenen en compte aspectes com paraules, frases o expressions familiars, llengües L1 i L2 i usos del català (calendari de registre, checklist, autopercepció com a parlant del català i espai per reflexionar al voltant de parlar en català).

Aquest recurs l'hem emprat a 1r d'ESO (les famílies lingüístiques), però es pot adaptar al segon cicle (els dialectes). Cada alumne ha de realitzar la recerca lingüística familiar esmentada i anar avançant en el passaport. En grup es comparteixen els relats lingüístics familiars i propis. Al llarg de les setmanes, es registraran les situacions de canvi de llengua i es validaran les checklist per tal de conscienciar sobre l'ús del català.

Bibliografia

- Castell, X. i Vanrell, M. (coord.) La dinamització lingüística: bases, eines i estratègies. (2022). Centre de Documentació en Sociolingüística de les Illes Balears .Gràfiques Gelabert https://cdsib.uib.cat/files/2022/07/Dinamitzacio_ling2021.pdf
- Enquesta d'usos lingüístics de la població. EULP (2023). Elaboració: L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Generalitat de Catalunya. https://llengua.gencat.cat/web/.content/temes/dades_estudis/base-de-dades/documents/dades-eulp2023.pdf
- Estudi sociolingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya 2022. (2023). Elaboració: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/4246/informe_avaluacio_34_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Flores, M., Ribosa, J. i Duran, D. (2024). Impuls de la llengua catalana en situacions d'aprenentatge entre iguals. Materials de formació (p. 9-10). Departament d'Educació i Formació Professional, Generalitat de Catalunya. <https://ddd.uab.cat/record/302092>
- Moreno Bedmar, A. M. (2026). “Estratègies per afavorir l'ús del català a l'aula de secundària” dins Ambròs Pallarès, A., Mañas Navarrete. I. i Rius-Escudé, A. (coord.). El català oral a la formació inicial i a les aules de primària i secundària. Graó Editorial, p- 97-117.
- Moreno-Bedmar, A. M. (2016), “Una dècada d'acollida a l'Institut Bernat Metge. Projecte “Recital literari llengües del món”, Aznar, S. i Ruiz, M. A. (Eds.) X Simposi. Llengua, educació i immigració: balanç i perspectives, Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach, Documenta Universitaria, p. 109-117.
- Moreno-Bedmar, A. M. (2010). “La lengua materna de los recién llegados, capital cultural valioso”, Aula de Innovación Educativa, Editorial Graó. Número 197, p. 45-49.
- Sendra, M. La immersió lingüística a Catalunya: reptes i nous horitzons (2024). Usos Lingüístics, Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.

<https://projectes.xtec.cat/usdelallengua/wp-content/uploads/usu2313/2024/04/Montserrat-Sendra.-La-immersio-linguistica-a-Catalunya.-Reptes-i-nous-horitzons.pdf>

Vila, F. Xavier; Massaguer, Marina; Flors-Mas, Avel·lí (2023). Les dinàmiques del català entre els joves: reptes, principis i arguments per a l'acció. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura.

<https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/btpl/arxius/32-btpl-dinamiques-catala-joves.pdf>

8. L'activitat metalingüística a l'aula. Una situació d'aprenentatge per ensenyar el concepte d'(in)transitivitat a l'alumnat de secundària.

Raquel Jorba Cuscó — Institut El Castell

La proposta descriu una situació d'aprenentatge de sintaxi per treballar el concepte de (in)transitivitat amb alumnat d'ESO, centrada en la reflexió metalingüística i en el treball cooperatiu en petits grups. L'eix de la seqüència és la variació interlingüística en la introducció del complement directe amb sintagmes nominals de persona en català, castellà, francès i anglès, en relació amb la normativa i l'ús real.

La situació d'aprenentatge s'articula al voltant de la Competència específica 9 del currículum, que posa l'accent en el coneixement de l'estructura de la llengua per millorar la producció oral i escrita. Es plantegen tres objectius principals: interpretar la normativa sobre el CD i la preposició a en català i castellà, comprendre la dependència de la transitivitat respecte de la subcategorització verbal i del lligam verb-complements, i transferir aquests coneixements a la correcció de textos reals.

La seqüència es desenvolupa en tres fases. En la primera, “La variació interlingüística”, es presenta la tasca mitjançant comparacions entre oracions equivalents en diferents llengües i es reactiven els conceptes gramaticals previs. En la segona, “L'experimentació gramatical”, onze activitats guiades promouen la discussió en grup sobre pronominalització del CD, diferència entre complements exigits i opcionals, tipologia de verbs segons la transitivitat (directa, indirecta, doble) i representacions visuals del concepte. La tercera fase, “L'explicació de la variació”, culmina amb la correcció de textos autèntics, l'elaboració d'un informe escrit sobre la variació en l'ús de la preposició davant del CD en diverses llengües i l'avaluació del procés.

L'avaluació combina una llista de verificació docent (centrada en la comprensió del CD, la transitivitat i la normativa) amb instruments de regulació com l'observació d'aula i el diari d'aprenentatge de l'alumnat, que reforcen la dimensió reflexiva de la proposta.

Bibliografia:

- Bartra, A., Bernárdez, E., Bronckart, J.P., Cuneca, M.J., Escandell, M.V., Esteve, O., Freeman, Y., Jimeno, P., Milian, M., Paret, M. Ch., Plazaola, I., Rodríguez Gonzalo, C., Sánchez de Medina, M.R., Tusón, A., Zayas, F. (2000). Gramàtica a l'aula.
- Bosque, I. & Gallego, A. (2016). La aplicación de la gramática en el aula: Recursos didácticos clásicos y modernos para la enseñanza de la gramática.
- Brucart, J.M., (2000). L'anàlisi sintàctica i la seva terminologia en l'ensenyament secundari. Dins J. Macià, J. Solà (Ed.), La terminologia lingüística en l'ensenyament secundari.
- Camps, A. (2019). La actividad metalingüística en el aprendizaje de la gramática.
- Camps, A. , Guasch, O., Milian, M., Ribas, T. (2005). Bases per a l'ensenyament de la gramàtica.

- Camps, A., Carrasco, P., Casals, N., Gràcia, Fontich, X., Guash, O., Gutiérrez Zaragoza, X., Jimeno, P., Milian, M., Ribas, T., Rodríguez Gonzalo, C., Verdaguer, T., Vilà i Santasusana, M., Zayas, F. (2005). Seqüències didàctiques per aprendre la gramàtica.
- Camps, A., Coronas, R., Ferrer, M., Guasch, O., Nartínez, A.M., Milian, M., Rodríguez, C., Ribas, T. Ruiz, U. (2010). Libros de texto y enseñanza de la gramática.
- Camps, A., Milian, M. (2017). Cap a una gramàtica per a l'ensenyament: definició i caracterització.
- Cuenca, M.J. (1992). Teories gramaticals i ensenyament de llengües.
- Castellà J.M. (1994). ¿Qué gramática para la escuela?: sobre árboles, gramáticas y otras formas de andarse por las ramas. Textos: de didáctica de la lengua y de la literatura.
- Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat, DOGC, 8758, 22 de setembre de 2022.
- Decret 175/2022, de vint-i-set de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, DOGC, 8762, vint-i-nou de setembre, de 2022.
- Fontich, X. (2020). Consideraciones sobre la enseñanza y el aprendizaje de la gramática de la primera lengua en la escuela.
- Milian, M., (2010). La gramàtica en los libros de texto. ¿Qué actividades se proponen a los alumnos? Dins T. Ribas Coord.), Libros de texto y enseñanza de gramática.

9. LA IA en acció al projecte La família més saludable i sostenible de Barcelona, un projecte d'aprenentatge orientat a l'acció per a adolescents aprenents de català

Noemí Arnau Bertomeu — Institut Montserrat

La IA en acció: integració de la intel·ligència artificial generativa en un projecte orientat a l'acció per a adolescents aprenents de català

Us presento una experiència d'aula desenvolupada amb alumnat adolescent llatinoamericà aprenent de català com a llengua addicional, escolaritzat entre 1r i 4t d'ESO en una aula d'acollida accelerada. La proposta es va dur a terme al llarg de deu hores lectives, abans de la realització de la prova de nivell A1 de català, i es fonamenta en els principis de l'enfocament orientat a l'acció i de l'aprenentatge basat en projectes. La seva singularitat rau en la capacitat de transformar continguts lingüístics habituals en una situació comunicativa global, motivadora i propera als interessos de l'alumnat, tot integrant l'ús de la intel·ligència artificial generativa en un projecte amb una finalitat comunicativa autèntica.

L'activitat planteja un repte comunicatiu significatiu: participar en el concurs fictici «La família més saludable i sostenible de Barcelona». Organitzats en grups cooperatius, els alumnes creen una família, descriuen els seus hàbits de vida i dissenyen, amb l'ajuda de Gemini, una casa sostenible o també, els membres que fan de jurat, els instruments necessaris per avaluar les propostes presentades. El projecte integra continguts lingüístics relacionats amb la descripció de persones, les rutines quotidianes, l'alimentació, l'habitatge i la sostenibilitat, i afavoreix el desenvolupament de les competències de comprensió, producció i interacció oral i escrita en català. Així mateix, incorpora l'ús d'eines d'intel·ligència artificial generativa per dissenyar les cases i els trofeus del concurs, fet que permet treballar també la competència digital.

La presentació inclourà la descripció de la seqüència didàctica, exemples de produccions de l'alumnat i una reflexió sobre els resultats observats pel que fa a la participació, la motivació i l'ús significatiu de la llengua. Més enllà d'aquesta experiència concreta, la proposta convida a reflexionar sobre el potencial de la intel·ligència artificial generativa i de les metodologies

actives per crear situacions d'aprenentatge significatives que afavoreixin el desenvolupament de la competència comunicativa i la inclusió lingüística de l'alumnat nouvingut.

10. Intervenció interdisciplinària conjunta amb l'alumnat de l'aula d'acollida i l'aula ordinària en un institut públic de Lleida

Joan Escolà Escrivà — Universitat de París 8 i Universitat de Barcelona

En el marc del treball de camp del doctorat sota les direccions de Marta López-Izquierdo (Universitat París 8) i Avel·lí Flors-Mas (UB-URV) hem realitzat una intervenció interdisciplinària en un institut públic de Lleida que consisteix en una creació entre parelles formades, d'una banda, per tot l'alumnat nouvingut de 3r i 4t d'ESO usuari de l'aula d'acollida. I, d'altra banda, un grup d'alumnes de 4t d'ESO que no utilitzen aquest recurs.

Cada parella presentà públicament la pròpia biografia lingüística en català a la Biblioteca Pública en una peça tipus biblioteca humana. La presentació del producte de la intervenció busca la seva valorització i atribució d'importància per part de l'alumnat participant de manera que pugui tenir un impacte sobre les pròpies pràctiques i ideologies lingüístiques. Per tal de medir aquests efectes, emprarem entrevistes semiestructurades com a instrument de recerca a fi d'obtenir dades abans i després de la intervenció. Posteriorment, aplicarem una anàlisi qualitativa i dialògica (Pujolar, 2012).

L'objectiu de la recerca és comprendre les pràctiques lingüístiques entre adolescents i les ideologies lingüístiques susceptibles d'estendre-s'hi (Blommaert, 1999), que ens poden informar sobre el futur d'aquesta qüestió en el context d'un model migratori inestable (Pöyhönen i Simpson, 2025) que s'imposa cada cop més i dificulta l'arrelament i, en conseqüència, l'aprenentatge de llengües nadiues, especialment les minoritzades.

Els resultats esperats són millorar la comprensió de les pràctiques lingüístiques del grup estudiat. Descriure les representacions i creences lingüístiques del grup i com condicionen l'ús de diferents llengües. Reflexionar sobre l'eficàcia de dispositius d'intervenció conjunta amb l'alumnat de l'aula d'acollida i l'ordinària destinats a canviar els usos lingüístics i representacions de les llengües en contacte, per promoure la llengua minoritzada com a eina de cohesió social. I analitzar el valor de la interacció amb l'alumnat nouvingut, que aprèn la llengua minoritzada, per generar adhesió entre nadius.

Bibliografia

- Blommaert, , Jan (ed.). (1999). *Language ideological debates*. Walter de Gruyter.
- Pujolar, Joan. (2012) La sociolingüística crítica. A Puigdevall, Maite, Casesnoves, Raquel, Conill, Josep, Codó, Eva, Pujolar, Joan (dir.), *Sociolingüística*. Universitat Oberta de Catalunya, pp. 169-201.
- Pöyhönen, Sari, Simpson, James. (2025). *Minority language learning for adult migrants in Europe*. Routledge.

Adults (CPNL)

11. Projecte de Recerca 2025-2026. La diversitat a l'aula com a oportunitat d'aprenentatge i cohesió lingüística

Pau Villegas i Pascual, Aina Pinyol Illa — CPNL Barcelona

Durant el curs 2025-2026, les delegacions de Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi i de Sant Andreu han participat en un projecte de Recerca Acció Col·laborativa (RAC) emmarcat en la Metodologia Comunicativa Competencial (MCC). Dels quatre equips de treball constituïts, un es va centrar en l'estudi de la diversitat a l'aula de català com a oportunitat educativa i com a factor de cohesió grupal.

Partint de la constatació que les aules del Consorci per a la Normalització Lingüística són espais lingüísticament, culturalment i socialment diversos, el projecte es va proposar identificar estratègies metodològiques que permetessin transformar aquesta heterogeneïtat en un recurs pedagògic. L'objectiu principal fou afavorir la participació, la cohesió de grup i l'ús del català com a llengua de relació.

La proposta pràctica dissenyada, *Tres, dos, u, s'aixeca el teló!*, s'inspira en les aportacions de García Ortiz i Khraiche Ruiz-Zorrilla (2013) sobre el treball cooperatiu en equips multinivell i en els plantejaments de Montañez Mesas (2024) sobre l'aprenentatge multimodal.

L'activitat consistia en la preparació i representació d'escenes teatrals basades en situacions comunicatives quotidianes. Organitzats en grups heterogenis, els participants havien de negociar idees, elaborar un guió, assajar-lo i representar-lo davant de la resta de companys.

La proposta incorporava, a més de l'expressió oral i escrita, el treball de la proximitat, la kinèsia i el paralenguatge, afavorint una competència comunicativa més completa. Els resultats van mostrar que la diversitat no representava una barrera, sinó un factor enriquidor: els alumnes amb més domini lingüístic van oferir suport als companys amb més dificultats, mentre que aquests aportaven experiències, creativitat i habilitats comunicatives diverses.

L'experiència va evidenciar que el treball cooperatiu fomenta la confiança, redueix la vergonya de parlar en català i reforça el sentiment de pertinença al grup. Alhora, confirma el paper del català com a llengua de cohesió, convivència i construcció de comunitat en contextos educatius diversos.

12. La reflexió docent com a motor de canvi per transformar l'aprenentatge del català: de l'equip docent a l'aula i de l'aula al carrer.

Eulàlia Cañis Olivé — CPNL

Es presenten els resultats d'un procés de recerca-acció col·laborativa (RAC) desenvolupat durant el curs 2025-2026 al Consorci per a la Normalització Lingüística (CNL de l'Alt Penedès i el Garraf), a partir de l'acompanyament de la catedràtica Olga Esteve. Aquest itinerari té per objectiu promoure comunitats de pràctica al CNL per aconseguir millores realistes d'ensenyament-aprenentatge del català com a llengua addicional en els cursos de català per a adults que organitza aquest organisme.

S'explica com s'ha articulat la reflexió col·lectiva com a mètode de treball col·laboratiu de l'equip de professorat del CNL: s'inicia amb una fase de diagnosi i autoreflexió sobre la pràctica docent, per identificar-ne tant dificultats com pràctiques reeixides; s'identifiquen problemes, es contrasten amb la recerca bibliogràfica i es fan propostes d'aula per aconseguir un ús més significatiu de la llengua, tant a l'aula com al carrer.

El producte resultant consisteix en dues seqüències didàctiques adreçades a aprenents de nivell A2 (d'acord amb el MECR), dissenyades des d'un enfocament orientat a l'acció i basat en tasques. Les dues seqüències --“Nova temporada del concurs El Refugi, càsting obert” i “Una celebració per fer pinya”-- integren mecanismes de bastida pedagògica (ESET) que

inclouen la definició de la tasca final com a eix vertebrador, activitats de pretasca destinades al desenvolupament de recursos lingüístics, pragmàtics i estratègics, i instruments de regulació metacognitiva —en forma de pautes d'interrogació— orientats a afavorir l'autonomia de l'aprenent.

La comunicació descriu el procés de disseny i implementació i planteja la transferibilitat de les propostes en relació amb la millora de la competència comunicativa en català com a llengua addicional.

Bibliografia

- Esteve, O.; Farró, L. (2024). "L'educació plurilingüe a la pràctica" *Revista de didàctica de la llengua i de la literatura* ISSN 1133-9845, núm. 101, pàg. 18-23.
- Esteve, O.; Fernández, F. (2013). "Evaluación y autonomía: caminos que convergen". Dins Esteve, O; Martín Peris, E. (eds) *Cuestiones de autonomía*. Barcelona: ICE-Horsori. Capítol 7.
- Carandell, Z. (2013). "La secuencia didáctica como herramienta de mediación para la autonomía". Dins Esteve, O; Martín Peris, E. (coords) *Cuestiones de autonomía en el Aula de Lenguas Extranjeras*. Pàg. 103-116. Barcelona: ICE-Horsori.
- Trullàs Soler, M. (2013) "Una visió compartida de l'avaluació", Dins *Eoicat* núm. XII. Pàg. 29 a 35.

13. La rúbrica d'autovaluació

Magda Aragonès i Ros, Gemma González Poy — CPNL, CNL de les Terres de l'Ebre

En el marc de la formació interna del CPNL sobre la metodologia comunicativa competencial per a l'aprenentatge de llengües va sorgir la necessitat de crear a cada CNL grups de treball de Recerca-Acció-Col·laborativa (RAC) per millorar, d'una banda, la nostra tasca docent i, de l'altra, promoure un ús més eficaç de la llengua catalana per part del nostre alumnat.

A través d'un itinerari marcat i sistematitzat per Olga Esteve (UPF) i acompanyat per la figura d'un facilitador en cada centre, es va dur a terme un cicle RAC. Així, partint d'aquest itinerari i amb l'ús d'uns indicadors (SCAP-MCC) com a eina d'autovaluació dinàmica, el primer grup del nostre centre va decidir aprofundir la recerca-acció en l'àmbit de l'avaluació competencial i autoregulació, tot plantejant-se les preguntes de recerca següents:

- Com podem aconseguir elaborar una retroacció eficaç?
- Quines estratègies podem fer servir perquè l'alumnat s'autogestioni?
- Com podem revertir la por a l'error d'aprenentatge?

Per tant, aquestes preguntes els van encaminar a passar de la reflexió a l'acció. Van dissenyar un pla d'acció que es va materialitzar en forma de rúbrica d'autovaluació conjuntament amb l'alumnat perquè les millores que es volien incloure eren que l'alumnat participés activament en la seva avaluació, que s'interpel·lés a si mateix, que reflexionés, que prengués consciència del seu progrés i assoliment i que, amb l'ús dels indicadors de la rúbrica, s'orientés cap on va, com hi ha d'anar i què cal aprendre i millorar, és a dir, orientar-lo cap a una bona resolució de la tasca final plantejada.

El grup de TNL va treballar en tres nivells i temàtiques diferents: Bàsic 1, unitat 6, Què fas avui i què fas el cap de setmana? (rutina i aficions – text narratiu i descriptiu); Bàsic 2, unitat 5, On era fa 10 anys i on soc ara? (abans i ara – text descriptiu, narratiu i argumentatiu), i Elemental 2, unitat 3, El blog de viatge (anècdotes de viatges – text descriptiu).

L'acció pedagògica es va implementar a les aules corresponents i, després de recollir-ne les evidències, van constatar que s'havien assolit els objectius de millora plantejats a l'inici del cicle RAC perquè el resultat va ser molt positiu en tots els casos. Tot l'alumnat va excel·lir en la resolució de la tasca final plantejada en cada cas.

Per tant, el cicle de Recerca-Acció-Col·laborativa ha demostrat ser una eina eficaç per millorar la pràctica docent i afavorir l'aprenentatge competencial de l'alumnat.

Bibliografia

- Esteve, O. & Fernández, F. (2013) "Evaluación y autonomía: caminos que convergen". Esteve i Martín Peris (ed.) Cuestiones de autonomía. Barcelona: ICE-Horsori. Capítol 7.
- Trullàs Soler, Maria (2013) "Una visió compartida de l'avaluació". Publicat a la Revista N. XII de l'Associació de Professors d'Escoles Oficials d'Idiomes de Catalunya (EOICAT), pàg. 29-36.

14. Quan els aprenents construeixen els criteris d'avaluació: una experiència de coelaboració de rúbriques per a l'expressió oral

Esther Saborido Vilardell, Pau Serraviñals Gómez — CPNL

L'equip docent del Consorci per a la Normalització Lingüística, ens públic que promou el coneixement i l'ús del català entre les persones adultes, durant el curs 2025-2026 s'ha format en metodologia comunicativa competencial en espais grupals de recerca-acció col·laborativa (RAC) que han desembocat en actuacions pràctiques a l'aula com la que avui presentem.

Al Centre de Normalització Lingüística de Sabadell, una de les actuacions ha consistit a emprendre accions per convertir l'avaluació en una eina d'aprenentatge. En aquest marc s'ha plantejat una participació més activa de l'alumnat en l'avaluació del curs. L'elaboració d'una *rúbrica avaluativa conjunta* amb els alumnes per tal de corresponsabilitzar-los de l'avaluació, promoure la seva autoregulació en el procés d'aprenentatge i acostar-los els criteris d'avaluació de manera significativa ha estat un dels instruments usats per assolir aquest objectiu.

En un procés d'observació, anàlisi, intervenció i reflexió compartida, alumnes dels curs elemental 2 (corresponent al nivell B1 del MECR) han elaborat una rúbrica d'avaluació per a les seves intervencions orals en el marc d'una seqüència didàctica que tenia com a tasca final un debat. Aquesta rúbrica ha servit de pauta/base d'orientació: els ha servit tant per a la planificació de la pròpia intervenció oral així com també com a eina coavaluació dels companys. Així, el rol d'avaluador ha estat compartit entre docent i alumne i els criteris, coneguts i consensuats per tots.

L'actuació ha partit d'un context social significatiu (debat sobre el turisme a Barcelona) per fer aflorar l'ús contextualitzat de recursos gramaticals, discursius i de pronunciació treballats al llarg de la seqüència. L'elaboració conjunta de la rúbrica d'avaluació ha promogut la presa de consciència i ha contribuït, en la majoria de casos, a una autopercepció més positiva, atès que els ha permès de produir un discurs final més controlat i ordenat. Tot i que els alumnes valoren positivament la rúbrica com a eina de guia, la coavaluació posa de manifest la necessitat d'un entrenament més sistemàtic per desenvolupar la capacitat d'avaluar amb criteris compartits.

L'anàlisi qualitativa de les produccions orals finals dels aprenents suggereix un ús més conscient dels continguts gramaticals i dels recursos lingüístics, sobretot pel que fa a l'ús de connectors i fórmules per expressar l'opinió. A més, hem observat un guany qualitatiu en

seguretat i capacitat d'autocorrecció respecte d'altres tasques anteriors en què no havíem introduït aquest treball. Els aprenents han pres un paper molt actiu en tota l'actuació.

15. Presentació el nou material didàctic de nivell A1 del CPNL: Ara. Català per començar

Emma Guasch, Gemma Castañé — CPNL

Volem explicar la nostra experiència com a professores i elaboradores del nou material didàctic de nivell A1 del CPNL: Ara. Català per començar.

Hi havia la necessitat de crear un recurs versàtil i flexible que s'adaptés a la diversitat d'alumnes que s'inicien en l'aprenentatge del català al CPNL i en organismes dedicats a l'acollida lingüística: persones amb poc bagatge acadèmic, d'altres que parlen llengües més llunyanes o bé que tenen altres sistemes d'escriptura. També calia que fos una eina útil tant per als professors amb experiència com per a persones no expertes.

Així doncs, aquest material està basat en l'enfocament comunicatiu orientat a les tasques per tal que els alumnes puguin satisfer les necessitats més immediates de la vida quotidiana. La llengua oral és la protagonista per tal que l'aprenentatge dels alumnes sigui útil i significatiu.

Aquest recurs està pensat per a cursos de 90 hores, organitzats en dos blocs de 45 hores, amb un total de 18 unitats. Mentre que a les 9 primeres s'introdueixen les estructures i el lèxic més bàsics, a les altres 9 unitats es consoliden i s'amplien. Totes, però, segueixen una mateixa progressió: reconèixer i entendre, repetir i memoritzar per poder produir la tasca: una activitat més oberta d'expressió i interacció orals. De tota manera, les unitats són prou flexibles, per tal que es puguin adaptar al ritme i a les característiques de cada grup.

L'Ara. Català per començar té tres parts ben definides: la Guia didàctica com a eix vertebrador amb les orientacions, recursos, dinàmiques i jocs per impartir el curs; el Quadern d'activitats perquè l'alumne aprengui de manera progressiva i motivadora els continguts, i els recursos multimèdia per projectar a l'aula o perquè l'alumne els pugui utilitzar individualment per consolidar els continguts treballats a classe.